

SLOVENEK velja

po pošti na vse strani Jugoslavije in v Ljubljani:

za celo leto naprej . K 240.—

za pol leta K 120.—

za četrt leta K 60.—

za en mesec K 20.—

Za inozemstvo celotno K 42.—

Sobotna izdaja:

Za celo leto K 40.—

za inozemstvo K 55.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po K 8.—

poslana itd. . . po K 9.—

Pri večjem naročilu popust.

Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.

Izhaja vsak dan izvenredno ponedeljka in dneva po prazniku ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase, avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-hero. 7563.

Poziv in odziv.

Naj nam bo dovoljeno poseči nekoliko nazaj v notranjo upravno zgodovino bivše Avstrije zlasti za časa svetovne vojske.

Glavni nosilec avstrijske uprave je bil okrajni glavar. Med vojno je pa postal okrajni glavar vse: skrbeti je moral za javni red in mir, skrbel je za živež za ljudi in živino, skrbel je za šolstvo, skrbel za javno zdravje, predvsem pa je moral skrbeti za navdušenje za vojsko in za dobro razpoloženje.

Civilno prebivalstvo v zaledju so mučile tačas pred vsem dve skrbi: kako bo z jedjo in kaj bo z zmago.

Ljudje so čutili na svojih želodcih, da hrane primanjkuje. Tega pa ni smel nihče javno povedati. Okrajni glavar že celo ne. Gorje okrajnemu glavarju, ki bi se bil predrznil javiti višji oblasti resnico in povedati, da so v njegovem okraju polja ostala neobdelana zaradi pomanjkanja delovnih moči!

Tak predrznež bi bil svojo karijero zaključil kot prvovrsten lenuh in brezbriznež na zelo nagel in njemu neljub način. To so okrajni glavarji vedeli in zato so javljali osrednjemu prehranjevalnemu uradu gorostasne številke o razpoložljivih količinah žita v njihovih okrajih, za kar so prejeli visoka odlikovanja.

Z zmagami in z zmago je bilo slično. Kompanije in bataljoni so padali kot snopje. To odkrito povedati pri raportih je neprijetna stvar za nižje oficirje. Zato so še tako kolosalne izgube zmanjševali in omiljavali. Kar je še ostalo, so »zmanjšali« in orepalši polkovniki, generali so bili že sploh brez izgub, armadna poveljstva so pa javljala na Dunaj zmago za zmago in odlikovanj je kar deževalo...

Ti spomini na nedavne čase se vzbujajo v naših srcih, ko čitamo poziv predsedstva pokrajinske vlade v Ljubljani na slovenske občine, naj primerno proslave sprejetje ustave. Občine naj se pokore, naj sklepajo izjave polne radosti in veselja, predsednik bo pa to javil v Belgrad, in prejel za red in rad, ki vlada v njegovi oblasti, krasno pohvalo v obliki — kraljevskega namestništva!

Za take Potemkinijade pa naše ljudstvo ne mara več. Svetovna vojska se ni bila zastoj in nekaj so se ljudje le naučili iz nje. Če drugega ne, so se naučili to, da ne potrebujejo »barbe«, ampak hočejo vedeti in slišati resnico in jo hočejo povedati tudi — navzgor! Tudi do najvišjega mesta, in to brez ovinkov in brez pridržkov! Zakaj naj bi ljudje lagali in hinavčili neko veselje nad sprejetjem ustave, če tega veselja nima? Ali ni bolj pošteno in za državo mnogo bolj koristno, če povedo naši ljudje jasno in odkrito: Nismo veseli! Vsled take odkrite izjave mora mogoče odstopiti s svojega mesta ena ali druga visoka oseba, kar pa ni nič hudega za državo: Eden gre, drugi pa pride!

Stališče, naj slovensko ljudstvo na usta svojih svobodno izvoljenih in neodvisnih županov pove samo to, kar res v srcu misli in čuti, je odločno podrčital parlamentarni šef Slov. Ljudske Stranke dr. Korošec v svojem oklicu na slovenske občine, kjer imajo večino pristaši SLS. Ta oklic je nekaj popolnoma novega v našem javnem življenju. To je tako odločna in energična gesta proti skrbno prikriti vladni agitaciji za demokratsko stranko, da bo mogoče vendarle enkrat v naši deželi konec udanosti izjav, ki bi jih ljudje podpisovali s kletvijo v ustih in s pestjo v žepu. Oklic dr. Korošca pomeni popoln prelom s preteklostjo in s staro birokratsko tradicijo in je najlepši odziv na poziv.

Delavski voditelj za znižanje delavskih mezd.

London, 5. julija. Voditelj železničarjev Thomas je izvajal v svojem govoru, da se morajo mezde prilagoditi padajočim stroškom za preživljanje in da dosedanje znižanje mezd, ki ni imelo za posledico nobenih gospodarskih težkoč, dokazuje pravilnost njegovega naziranja.

Ljening in Tihon.

Iz Rige prihaja zanimiva vest: Ljening se je koncem junija osebno sestel s patriarhom Tihonom, da ga pridobi za to, da bi cerkev podprla sedanji režim. Sovjetska vlada je zadnji čas sploh kazala, da želi sporazuma s cerkvijo. Nedavno je izšel ukaz, s katerim se vse cerkve vračajo bogoslužju, a na sestanku s Tihonom je Ljening izjavil, da je izdan že tudi nalog za vrnitev vseh samostanov njihovim prvotnim lastnikom. Dalje je Ljening zagotovil, da bo vlada skrbela za izboljšanje gnetnega položaja ruske duhovščine in izjavil, da je vlada sploh pripravljena na vsakršno žrtev, samo da cerkev odneha s svojim odporom proti sedanjemu režimu. Kaj je odgovoril

Tihon, vest ne poroča. Zelo je pa verjetno, da se je Ljening moral ukloniti Tihonu, ki je kljub vsem boljševiškim postavam pravi duhovni vladar pravoslavne Rusije. Izvoljen je bil za patriarha l. 1918. in je takoj ob svojem nastopu izdal ostro encikliko proti boljševikom. Njegova moč je bila že tedaj toliko, da si ga sovjetska oblast ni upala zapreti. Od tedaj je verska stvar v Rusiji vsak dan postajala živejša in močnejša in danes je Ljening prisiljen, iskati Tihonovega zavezništva. Tako se tudi tu obistinuje resnica, da je vera močnejša nego vsa pozemska oblast. Na tem zgledu bi se imeli tudi naši sedanji državni mogotci kaj naučiti.

Gornješlezjski Nemci napadli Francoze.

Opole, 5. julija. Ko so angleške čete vkorakale v mesto Bytom, ki so ga Francozi že zasedli, je nemško prebivalstvo priredilo demonstracije. Francoski poveljnik je bil pri tem od zadaj ustrelen v glavo in je bil takoj mrtev. Storilec je po-

begnil. Dva francoska podčastnika sta bila lahko ranjena. Francoske in angleške čete so naposled razpršile množico, pri čemer sta bili dve osebi ubiti, več drugih pa ranjenih.

Poslanci HPS med narodom.

Belgrad, 5. julija. (Izv.) Na praznik sv. Petra in Pavla in naslednje dni so imeli poslanci Ljudske stranke dr. Mandić, Buntić, dr. Rebac in dr. Šimrak velike shode v Hercegovini, na katerih so ljudstvu razložili delo Jugoslovanskega kluba. Preteklo nedeljo sta imela dr. Rebac in dr. Šimrak tri zelo dobro obiskane shode v mostarskem okrožju.

Protikatoliška agitacija biskupa Dositeja.

Belgrad, 5. jul. (Izv.) Zun. ministrstvo je odgovorilo na interpelacijo poslanca Šimraka glede protikatoliške agitacije srbskega škofa Dositeja na Čekoslovanskem. Ministrstvo je odgovorilo, da je celo za-devo poslalo ministrstvu za vere.

Parlamentarne počitnice do jeseni.

Belgrad, 5. julija. (Izv.) Zadnjih 24 ur v političnem življenju ni bilo nobenih važnih dogodkov. Veliko število poslancev je že zapustilo Belgrad. Odpotovala sta tudi ministra dr. Spaho in Karamedović. Tudi drugi ministri pojdejo na dopust. Narodna skupščina se pred jesenjo ne bo sklicala, razen če se ne zgodi kaj posebnega. Do rekonstrukcije kabineta pred sklicanjem narodne skupščine ne bo prišlo.

Pričetek grške protiofenzive.

Pariz, 5. julija. Po poročilih iz Male Azije se je grška ofenziva dne 3. julija pričela na vsej fronti.

Uspešna pogajanja med Čehi in Mažari.

Budimpešta, 5. julija. Gospodarska pogajanja, ki so se vodila v Budimpešti s češkoslovanskimi delegati, so začasno končana. Obojestranski delegati so v skupnem zapisniku zabeležili dosedanje uspehe, ki se nanašajo predvsem na dobavo premoaga in živil, kakor je zagotovljena v nirovni pogodbi. Nadaljnja vprašanja, ki se tičejo gospodarskega zblizanja obeh držav, so se skrbno pripravljala in je upanje, da se bodo ta posvetovanja meseca avgusta zopet začela in ugodno končala.

Trdovratne češke banke.

Praga, 5. julija. (Izv.) Minister za socialno politiko je povabil zastopnike bank in zastopnike organizacije bančnih uradnikov na razgovor, da se obe stranki izjavita, pod katerimi pogoji bi bile pripravljene pričeti s pogajanj. Sindikat bank je posredovanje ministra odklonil z motivacijo, da nima nobenega povoda pogajati

se in ni odposlal zastopnikov. Organizacija uradnikov pa se je odzvala vabilu, dočim društvo nemških bančnih uradnikov ni dosedaj še dobilo tozadevnega vabila.

Kaj je z ultimatom Avstriji?

Dunaj, 5. julija. (Izv.) K vesti belgrajske »Tribune«, da je jugoslovanska vlada radi atentata na regenta poslala avstrijski vladni ultimatum, ker je preiskava dognala, da je dobil atentator bombe na Dunaju, kjer da je zbiralisti teroristov, pristavlja »8-Uhrblatt«, da dosedaj na Dunaju ni o tem ničesar znanega. Pristavlja nadalje tudi to, da je na Dunaju v resnici veliko političnih beguncev, vendar pa so ti večinom iz Ogrske in je vsled tega izključeno, da bi bil Dunaj torišče teroristične akcije za Balkan.

Razmere v Južni Srbiji.

Skoplje. »Privredni Glasnik« javlja zanimiv razgovor z voditeljem ondotnih muslimanov, iz katerega posnemamo: »Država je naglo rastla in bilo je fizično nemogoče, dobiti zadostno število dobrih in poštenih uradnikov, vsled česar moramo trpeti tudi slabe in nepoštenne uradnike med nami. Edino zdravilo proti temu zlu je v tem, da postanemo moderni in se naučimo uradnega jezika, kar nam bo mnogo koristilo. Vi veste sami, da morate sedaj plačevati po 500 grošev (400 K), da vam kdo napiše navadno prošnjo. Pošiljajte otroke v šolo. Kadar bo naša mladina dovolj izučena, bo prevzela državne službe, kar bo nam vsem na korist. Tako si bomo osigurali svoj obstanek na rodni zemlji.«

ZAKONODAJNI ODBOR V AKCIJI.

Belgrad, 5. jul. (Izv.) Zakonodajni odbor bo začel s svojim delom 1. avgusta. Na dnevnem redu je razprava o vladnih naredbah. Gotovo je, da bo od strani opozicije prišlo do živahne razprave, posebno če, če bo vlada sprejela naredbo o redu in radu.

MANDATI ODSOTNIH POSLANCEV.

Belgrad, 5. jul. (Izv.) Neki zagreb. listi so prinesli vest o razveljavljenju mandatov tistih poslancev, ki niso prišli v konstituantno. Ta vest je popolnoma neresnična.

NOVINARSKA LEGITIMACIJE.

Belgrad, 5. julija. (Izv.) Železniško ministrstvo dementira vesti o spremembi določil glede novinarskih prostih voznih listkov. Vsako uredništvo dobi en brezplačni vozni listek, s katerim se bo vozil lahko vsak član uredništva proti novinarski izkaznici s fotografijo.

DEMISIJA ŠPANSKEGA KABINETA.

Madrid, 5. julija. Kabinet je podal svojo demisijo.

Staroslovenski jezik u cerkvi.

Neki »svečeniški krogi iz Dalmacije« obtožujejo v dr. Trumbićevi »Slobodni Tribuni« jugoslovanski katoliški episkopat, da se ni pri sv. Stolicy zavzel za staroslovensko službo božjo, kakor je bil na podlagi svojih lastnih tozadevnih sklepov 28. listopada 1918. leta dolžan. Ta očitek je neopravičen, ker krivda, da se za enkrat staroslovensko bogoslužje ne more uvesti, ne zadene niti jugoslovanskega episkopata niti Rima, pač pa so temu krive politične razmere, katere je ustvaril centralistični kurs v naši državi. Staroslovensčina za enkrat na noben način ni mogoče uvesti, ker bi njena splošna uvedba zadela na odločen odpor predvsem hrvatskega ljudstva. Sedanji sistem je s svojo centralistično politiko v duhu velesrbskega šovinizma in pravoslavne verske propagande, za katero so dobivali pravoslavni škofje bogato podporo iz državne blagajne ter s svojimi protikatoliškimi odredbami zanetil tak odpor proti vsemu, kar bi se moglo zlasti pri Hrvatih tolmačiti kot koncesija pravoslavju, da za dogleden čas ni misliti na tako korenito izpromembo v cerkvenem oziru. Za tako veliko reformo je treba pismenega razpoloženja v masah, ki je pa danes ne bi razumele, ker je centralistična demokratska politika odbila ljudstvo od sebe. Kadar bodo naši državni spoštovali svobodo katoliške cerkve in prenehali protežirati pravoslavje ter se bodo odvadili v cerkvi videti sužnja sistema, potem bodo zopet tla za glagolico pripravljena. Danes pa bi država tako reformo hotela izrabiti v svoje namene, da še bolj propagira verski indiferentizem, oslabi katolištvo in cerkev podpravi, na kar pa katoliška cerkev, ki je univerzalna, nikoli in za nobeno ceno ne bo pristala. Onim par »dalmatinskim svečeniškom« pa, ki grozijo z neko tozadevno propagando, pa bodi v brk povedano, da vsak tisti Jugoslovani, ki je v katoliški cerkvi samo zaradi obrednega jezika, ne pa zaradi nje same, ta lahko precej izstopi kakor so to storili na Češkem »narodni svečeniški«. Katoliška cerkev ima pred seboj večne ideale, ki nimajo z nobenim omejenim šovinizmom in časovnimi interesi nič opraviti. Danes latinica pri nas ne pomeni več pomanjkanja težko pogrešane jeziku v borbi proti raznarodovanju, ker smo svobodni, kdor se pa bo oklepal odslej katoliške cerkve le zaradi glagolice, ta naj rajši ostane to, kar je, ker za parado ni treba v katoliški cerkvi nikogar. Kadar se razmere izpremenijo in bo nehala staroslovensčina biti propagandno sredstvo za izvestne čisto izvenkervne in necerkvene namene kakor to zdaj delajo jugoslovanski kulturno-bojni krogi, bo jugoslovanski katoliški episkopat sam storil svoje, da častita staroslovensčina pride splošno do veljave. To smo povedali čisto odkrito, kar smo ravno mi najbolj goreči pristaši ne samo glagolskega jezika, nego tudi lepega, duhu stare cerkve tako odgovarjajočega vzhodnega obreda. Neprestanih groženj z izstopom pa smo sili. Danes prevladujejo resnično verski in socialni interesi in ljudje so preveč dozoreli, da bi se bilo katoliški cerkvi bati takih otročjih akcij kakor je prestop v državno srbsko pravoslavno cerkev ali pa v kakšno »narodno« cerkev in sekto. Kdor pa noče na vsak način igrati »sektanta«, temu je svobodno.

Obsodba.

Dr. Vošnjak je vodja slovenskih samostojnih kmetov in njihov najodličnejši predstavnik v parlamentu. Poleg svojega poslanskega mandata pa zavzema tudi častno mesto univerzitetnega profesorja na ljubljanski univerzi.

Kdor zavzema tako odlične položaje kot dr. Vošnjak, mora biti mož v pravem pomenu besede.

Njegovi stanovski tovariši na ljubljanski univerzi so izrekli in potrdili s svo-

imi podpisi v izjavi, ki jo objavljamo na drugem mestu, da g. dr. Vošnjak ni možker mu očitajo, in to po tehtnem preudarku in po natančno izvedenih preiskavah, da je vedoma govoril neresnico.

Tako hude obsodbe še ni izrekel nikdar v nobeni deželi najvišji avtonomni in neodvisni znanstveni zavod nad svojim članom. Imena podpisnikov jamčijo, da je bila sodba in obsodba resno premišljena.

Dr. Vošnjak bo moral izvajati posledice. Kako bo on nastopil proti svojim tovarišem-sodnikom, nas trenutno manj zanima. Za enkrat polagamo večjo važnost na to, kaj bodo rekli samostojni kmetje. Ali bodo tudi ti izvajali potrebne posledice? Ali bodo sedaj uvideli, kje so?

Doneski k politični morali.

»Jutro« 16. junija: »Glasilo ljubljanskega g. župana si da iz Belgrada poročati, da ni gotovo, če bo g. Pesek predložen v najvišje odobrenje. Po naših informacijah je ta vest tendenciozno izmišljena... Pustimo na strani vprašanje kvalifikacije novoizvoljenega g. župana za polglavarja mestne občine ljubljanske. Ali g. Pesek je formalno pravilno izvoljen. Po principih parlamentarizma in demokratizma ima pravico do županskega mesta in naj je zanj glasovala še tako čudna in nevarna koalicija občinskih odbornikov. Naš list je takoj po njegovi izvolitvi izrazil željo, da naj vlada g. Peska brez odloga predlaga v potrditev.«

Tendenciozno izmišljeno — da pripravljajo demokrati presenečenja.

Politične novice.

+ **Nepotrebno delo.** Kakor čujemo, ponekod okrajni glavari še vedno zahtevajo statistiko o strankarski pripadnosti novoizvoljenih občinskih odbornikov. Ta zahteva je popolnoma neopravičena, kajti ne obstoji ne zakon ne kaka ministrska odredba, po kateri bi se morala taka statistika izvršiti. Odvisno je torej le od dobre volje županov, ali ustrezajo neopravičeni zahtevi politične oblasti ali ne. Očividno je, da si tako statistiko želita le demokratska in samostojna stranka, ki nista po deželi organizatorično dovolj razpršeni, da bi mogli sami izvršiti to statistično delo. In dovolj značilno je za nepristranost sedanje deželne vlade, da jim opravlja ta strankarski posel.

+ **Kje je »kancelparagraf«?** V ustavi demokracije in samostojne ustanovitve, da se cerkev ne sme izrabljati v strankarske svrhe. A komaj so ustava in ta določila sprejeta, že zahtevajo očetje teh reakcionarnih odredb, da se mora njihova tvorba, to je nova ustava, proslavljati tudi v cerkvi. Čudovita doslednost! Še večja nego demokratsko-samostojna pa je držnost, zahtevati, da cerkev, ki je dobila z ustavo v določilo o občevarstvu s sv. Očetom, v kancelparagrafu in v fakultativnem pouku krščanskega nauka občutne klofute, proslavlja ustavo, čita sv. maše in prireja slovesnosti. Znamo, da je ustava zakonito zaključena, a proslavljali je ne bomo, nego se borili za njeno revizijo.

+ **Pripravljenost socialdemokratov.** Iz Belgrada nam pišejo: Kadar se je bati javnih nemirov in neredov, ima politična oblast poleg žandarmerije pripravljeno še tudi skrito rezervo vojaštva. Ko se je vlada demokratsko-radikalno-samostojnih kapitalistov bala, da vsled zadržanja muslimanov iz južne Srbije ne bo imela za glasovanje o ustavi dovoljne večine, bila je v vladni kasarni že pripravljena potrebna rezerva. To so bili socialdemokrati! Socialdemokratska opozicija je šla celo tako daleč, da bi na vsak način glasovala z vlado, ako bi ne prišel odločen veto iz domovine. Ko se je v parlamentarnih krogih izvedelo, da je rezerva v socialdemokrati pridobljena, se je pojavil tudi Tone Kristan ter kazal prijateljem svoj dekret za Belje, čeravno so belgrajski listi še par dni prej prinesli vest, da bo demokrat dr. Radulović imenovan. To je bilo strašilo za Toneta in je točno učinkovalo. Dolarski princ Etbin Kristan je sedaj mogoč v vsakem demokratskem in radikalnem salonu in videti je, da se ta frakarski socialist v tej družbi jako dobro počuti.

+ **Orientacije Slovencev.** Pod tem naslovom prinaša »Beogradski Dnevnik« dopis iz Ljubljane, kjer pravi med drugim: »V Sloveniji je odločeval v politični orientaciji vedno kulturni moment. Dočim so bili vsi napredni (liberalni) elementi (literati, politiki, ekonomji) že pred vojno jugoslovansko orientirani, so bili klerikalci za Avstrijo, ker so bili kot stranka navezani na katoliške kroge na Dunaju in so morali biti tudi v kulturnem oziru konservativni. Podobno je danes z avtonomijo: hočejo jo klerikalci, nočejo je demokratije in socialisti. Toda Slovenci so stali v kulturnem oziru najbolj med vsemi Jugoslavan pod nemškimi vplivom. Nemška civilizacija je obrodila pri njih dobre sadove in njihove narodne organizacije, kulturne in gospodarske, so dovršeno izvedene. Uradništvo funkcionira najbolje v Sloveniji. To je močan argument, katerega se

Posledice bode morala izvajati tudi vlada, ki je namenila g. dr. Vošnjaku odlično diplomatsko mesto. Ali bo vlada po tej obsodbi še vztrajala pri svoji nameri z gospodom, ki je družabno diskvalificiran? Ali bo hotel kak diplomat občevariti z gospodom, o katerem trdi odlična korporacija mirnih in tihih nepolitičnih znanstvenikov, da je »vedoma lagal«? Ali sme sploh vlada za dr. Vošnjaka zaprositi pri kakih tuji vladi za poslanski agrement? In če je to že storila, ali ni dolžna g. dr. Vošnjaka v interesu ugleda države pred tujim svetom pridržati doma?

Ponavljamo: Ali bodo samostojni kmetje v Sloveniji sedaj uvideli, kje so in kdo jih vodi?

»Jutro« 5. julija: »Gre za usodo mesta, ki more v naši državi imeti krasno bodočnost. Pri potrditvi župana gre za dvoje: 1. za politično stran, 2. za vprašanje moralne sposobnosti. Glede prve je minister dr. Kukovec izjavil, da je njegovo zasebno mnenje, da bi ga ne priporočil. Za Ljubljano bo res nepregledna škoda, če ji bo županoval zaupnik komunistov in klerikalcev in če bo z avtonomističnimi demonstracijami v boju z državo. Vprašanje moralne kvalifikacije... Mi ne maramo vleči tozadevne debate na dan, a mirno rečemo, da bi v tem oziru samo iskreno želeli, da se Ljubljani prihranijo nadaljna presenečenja.«

poslužujejo redki napredni elementi za avtonomijo. Ti pravijo, da je njihova uprava popolna, pa je ni treba rušiti.« — Z drugim delom citiranega dopisa se stinjamo, kar se pa tiče očitania »avstrijkanstva«, je pa stvar že taka, da so »avstrijkaniti« vsi brez izjeme, ki so med vojno plačevali davek, s katerim je cesar Karel vzdrževal vojsko. Davke so plačevali med vojno baje tudi »napredni« slovenski krogi.

+ **»Pašić in klerikalci.«** Pod tem naslovom piše belgrajska »Pravda« od 5. julija: »V parlamentarnih krogih se govori, da se bo začel Pašić pogajati s klerikalci za vstop v vlado. On namerava, da sodeluje kolikor mogoče široka zajednica v izenačenju zakonov. Govori se, da se bo Pašić pogajal tudi z Narodnim klubom.« — Čez nekaj dni bomo pa brali v slovenskih demokratskih listih: »Korošec se tuli za vstop v vlado.« Samo obrniti je treba vsako stvar, pa je — narobe!

+ **Z bajoneti nad narodnega poslanca.** Pretekli teden je vodstvo Hrvatske ljudske stranke siskalo v Metkoviću v Dalmaciji zaupniški sestanek, na katerem je poročal poslanec dr. Šimrak. Med njegovim govorom je udril v dvorano neki Jovan Popović, ki se je predstavil kot tajnik politične oblasti in zahteval od dr. Šimraka, da zna ime vseh prisotnih. Ko ga je dr. Šimrak poučil o nepravilnosti njegove zahteve, je ta Popović poslancu dr. Šimraku enostavno prepovedal govoriti. Dr. Šimrak je svoj govor seveda dokončal, nato pa je odšel na čelu svojih pristavev ki so se ustvrili v dolg sprevod, na glavni trg, kjer je ljudstvo zapelo: Lepa naša domovina. Ko je ljudstvo odšlo, je dr. Šimrak ponovno prišel govoriti. Med tem pa je pridrvel Popović z večjim številom orožnikov, ki so imeli puške z nasajenimi bajoneti v rokah in hoteli navali na poslanca dr. Šimraka in prisotne. Ko je dr. Šimrak to videl, je pozval ljudstvo, da se mirno razide. Na predsedništvo konstituantu pa je radi tega nastopa poslal oster protest.

+ **Samo delna amnestija.** Zaradi poskušene atentata na Toneta bo na podlagi zaključka ministrskega sveta proglašena samo delna amnestija. Pravosodni minister bo predložil v amnestijo samo poedinec.

+ **Z resnico skregan je »Slov. Narod«.** ki poroča iz Belgrada, da »je ministrski svet sklenil za 60 odstotkov cene prodati ono blago, katero je bil še dr. Korošec naročil v inozemstvu. To blago je popolnoma slabob.« »Slov. Narod« mora biti pač znano, da dr. Korošec ni naročil dotičnega blaga, znanega pod imenom »Ribnikarjeve marame«. Pred več ko letom dni se je »Slov. Narod« glede iste trditve nesmrtno blamiral in misli sedaj, da se absolutno mora blamirati tudi ob obletnici. Stvar ukusal!

+ **»Izvojni moment«.** »Privredni Glasnik« od 2. julija javlja: Od včeraj se mude v našem mestu (v Skoplju) gg. Mihajlo Dragičević, ravnatelj Prometne banke, in dr. Vlada Marković, ravnatelj Izvozne banke (lastnik minister Drašković! op. ur.) zaradi študija trgovskega položaja v Skoplju. Oni smatrajo, da bo žetev v Južni Srbiji boljše kakor kjerkoli v naši državi in zato proučavajo »izvozne momente«.

+ **Pečujski župan Linđer za komuniste.** Pečujski municipalna skupščina je pod predstvom mestnega župana Linđerja sklenila, da vsi člani municipalne skupščine položijo mandate, ako naše oblasti ne dovolijo, da se Hajdu Dura, bivši komunistični voditelj, vrne v Pečuh. Ker je popolnoma izključena možnost, da bi naša oblastva temu sklepu ustregla, se bo v kratkem izvršila izprememba v municipalni upravi mesta Pečuha.

+ **Iz koroškega deželnega zbora.** — Novo izvoljeni deželni zbor se je 5. t. m. prvič sestel. Prisotni so bili vsi poslanci.

Slovenska poslanca sta imela v gumbnicah rdeče klinčke kakor socialni demokrati. Pri volitvah je bil kot prvi predsednik deželnega zbora izvoljen socialist Lukas. V ustavni odsek so bili po številnem razmerju posameznih strank izvoljeni štirje socialisti, dva poslanci od kmetijske zveze, dva krščanska socialca, en Velenec in en Slovenec.

+ **Ženska volilna pravica v Rumuniji.** Bukarešta, 1. julija. Senat je sprejel zakonski načrt o uvedbi ženske volilne pravice.

+ **Ministrstvo za prehrano na Ugarskem se je 30. junija ukinilo.**

Kongres jugoslovanskih gledaliških igralcev.

Včeraj je bil prvi dan zborovanja Uduženja gledaliških igralcev SHS. Zborovanje se je vršilo v mali dvorani Narodnega doma. Udeležba je bila velika: Zagrebški člani Uduženja so prišli skoraj vsi, iz Belgrada je prišlo 32 dam in gospodov; zastopana so po večjih deputacijah gledališča iz Osijeka, Sarajeva, Novega Sada, Skoplja in Maribora.

Ob pol 10. uri dopoldne je predsednik ljubljanske sekcije, g. Danilo, otvoril zborovanje s kratkim nagovorom, v katerem je prisrčno pozdravil v imenu Slovencev goste, ki so v tako velikem številu prihiteli v prestolico Slovenije, da rešijo važna stanovska vprašanja in si začrtajo smernice, po katerih bodo delovali, da se bo v gledaliških gojila res prava umetnost. Nadalje je predlagal, naj se regentu odpošlje sledeča brzojavka:

»Združeni igralci države SHS, zbrani na kongresu v Ljubljani, izražajo svojo globoko udanost in veselje, da je Bog obvaroval Njega Visočanstvo, našega visokega protektorja, pred pretečo nevarnostjo.«

Predlog je bil z živahnim in navdušenim pritrditvijo soglasno sprejet.

V predsedstvo zborovanja so bili z vzklikom izvoljeni g. Danilo Cerar kot predsednik; g. Vojnić kot I. podpredsednik; g. Joca Cvijanović kot II. podpredsednik; gg. Štefanović, Tkalec in Vjekoslav za tajnike. Zborovanje je vodil g. Cvijanović.

Tajnik g. Jovanović je podal obširno tajniško poročilo o delovanju centrale in se je o njegovem poročilu razvila živahna debata. Pred vsem se je mnogo kritiziralo delovanje umetniškega oddelka pri ministertvu prosvete in se je sklenilo poslati ostro resolucijo, ki bo predložena na današnjem zborovanju. Blagajnikovo poročilo, ki izkazuje 169.031'70 dinarjev dohodkov in 10.897'75 dinarjev izdatkov, torej 158.133'95 din. prebitka, je bilo brez ugovora sprejeto. Po poročilih se je razvila mestoma zelo živahna, a stvarna debata o raznih samostojnih predlogih. Izvoljene so bile tri sekcije, da v podrobnem delu izvrše vse predpriprave za rešitev vprašanj, ki se tičejo gmoetnega in kulturnega stališča igralcev.

Ob 1. uri popoldne je bilo zborovanje prekinjeno in se nadaljuje danes ob 9. uri dopoldne.

»Divji lovec« v opernem gledališču dne 4. julija.

Tisti, ki so sestavljali spored za dneve jugoslovanskega igralskega kongresa v Ljubljani, so prav storili, ko so odločili, naj nastopi ljubljanska drama v Fižgarjevem »Divjem lovcu«. To je še vedno naša najboljša ljudska igra in nudi dovolj prilike, da se pokažejo naši narodni običaji, lepota naše narodne noše in milina naše narodne pesmi, kar je zlasti za goste, ki so v teh dneh prišli k nam, zanimivo. Igra je po zaslugi preizkušene režije Hinka Nučiča in njegoje igre v vlogi Janeza ter Polonice Juvanove, naše sedanje edine interpretke kmetijskih ljubimk, dosegla popoln uspeh; prijetno je bilo po dolgem času zopet enkrat gledati v skupni igri to dvojico, ki ji glede spretnosti v takih vlogah, glede sposobnosti umevanja za kmetijske značaje in glede čiste slovenske govorice nimamo nič enakega. Dramski zbor je bil r. očno pomnožen in je oder, poln narodnih noš, nudil zelo ljubko sliko, ki so jo izgledno dopolnile narodne pesmi opernega zbora. — Gledališče je bilo bolje obiskano nego prejšnji večer in smo med gledalci opazili tudi mnogo naših gostov, igralcev in igralk iz Belgrada in Zagreba.

Narodno gledališče. Sreda v operi: Poljska kri. (Zagreb)

V hotelu Tivoli se vrši »Bohemi večer« s sodelovanjem naših najboljših komikov med njimi g. Arnošt Grund (Zagreb), Grünhut (Zagreb), Velič (Zagreb), Škale (Zagreb), Železnik (Ljubljana), ga. Arzenović (Belgrad), Mezgec (Maribor). Balletne točke izvajajo g. Vlček, gđc. Wiziak, gđc. Svobodova, gđc. Chladkova in mala Vavpotičeva (Ljubljana). To je zadnja zabava ki jo prirede naši umetniki, ki pa bodo skrbeli, da bo ostala ta vesela noč vsem v dobrem spominu. Vstop prost.

Dnevne novice.

— **Prestolonaslednik v Zagrebu.** LDU Zagreb, 5. julija. Na svojem potovanju v Pariz se je snoči ustavil prestolonaslednik regent Aleksander v Zagrebu. O prihodu regenta v Zagreb je doznalo občinstvo. Okoli kolodvora se je zbrala množica. Na množico. Ko je regent došel v Zagreb, ga je navdušeno pozdravljala navzoča množica. Regent se je v avtomobilu odpeljal v mesto. Za svojega bivanja v Zagrebu se je regent živo zanimal za razmere v Hrvatski in za nadaljnji razvoj dogodkov po sprejetju ustave. Regent se je deset minut mudil v banski palači ter je, ko je zagledal slike starih banov, rekel: »Vse to mora ostati, kakor je.« Regent se je ob 21.52 odpeljal proti Parizu. Po odhodu regenta se je formiral sprevod, ki je korakal skozi mesto, vzklikajoč regentu, kralju Petru in narodnem edinstvu.

— **Prof. dr. Fran Kidrič in dr. Ivan Prijatelj sta prejela sledeče pismo, ki so jima ga poslali redni profesorji ljubljanske univerze:** »V seji ustavotvorne skupščine z dne 21. aprila t. l. je Vajin in naš kolega, poslanec g. dr. Vošnjak med drugim navajal: »G. Šimrak je juče spomenuo nešto drugo, a to je manifest t. zv. kulturnih radnika slovenskih. I to je kazao, da je taj manifest jedna sjajna poluga autonomizma. Ja mislim, da imam ovdje taj manifest: ali, ja mislim, da je to još argument za našu državu. Duševni oči ovoga manifestu su dvojica bibliotekara bivše dvorske bečke biblioteke.« — Zadnji passus, ki ima Vaju v mislih, je napravil na Vaju in na druge vtis, da Vaju g. dr. Vošnjak dolži, da sta podpisala zgoraj omenjeni manifest pod vplivom avstrijkanstva. Radi tega, govori ta gosp. dr. Vošnjaku v javnosti, natudi mi izvajali gotove posledice. Radi odgovorita g. dr. Vošnjaku v javnosti, naprosila podpisane kolege, naj preiščemo, ali je v resnici avstrijkanstvo bilo motiv za to, da sta podpisala izjavo slovenskih kulturnih delavcev. Brez ozira na to, kakšno stališče zavzema napram citirani izjavi vsak izmed nas, se Vajini prošnji nismo mogli odtegniti, in to tem manj, ker bi v slučaju, da bi bil očitak vtemeljen, morali tudi mi izvajati gotove posledice. Radi tega smo stvar preiskali. V formalnem pogledu najprej ugotavljamo, da sta Vidva dala po svojih zastopnikih g. dr. Vošnjaku priliko, da pojasni svoje trditve, da pa g. dr. Vošnjak na Vajin poziv ni dal nobenega odgovora. V materijelnem pogledu po dovršeni preiskavi in na podlagi iznesenih evidentnih protidokazov, konstatiramo: 1. Da je trditev g. dr. Vošnjaka, da sta Vidva duševna očetja omenjenega manifestu, nevtemeljena in neresnična. 2. Da je istotako nevtemeljena in neresna trditev g. dr. Vošnjaka o motivih, iz katerih sta Vidva podpisala manifest. 3. Da je g. dr. Vošnjak s tem, da je g. prof. Prijatelj obdolžil avstrijkanstva, vedoma govoril neresnico, ker je ravno njemu moralo biti znano, da je g. prof. dr. Prijatelj s tem, kar je kot bibliotekar dunajske dvor. biblioteke storil v prid Jugoslovenov, izpostavil sebe največjim nevarnostim. — Vseled tega izjavljamo, da za nas ne obstoja najmanjši povod k dvomu o Vajini lojalnosti napram naši kraljevini. Pooblaščamo Vaju, da moreta to našo ugotovitev in izjavo porabiti v javnosti. — Ljubljana, dne 10. junija 1921. — Dr. Fr. Grivec, l. r. — Hinterlechner, l. r. — Kropač, l. r. — Nahtigal, l. r. — Dr. Jos. Štebrnič, l. r. — Fr. Ušeničnik, l. r. — Zolger, l. r. — Dr. Vidmar, l. r. — Dolenc, l. r. — Hadži, l. r. — Jesenko, l. r. — Dr. Kušej, l. r. — Dr. J. Plečnik, l. r. — Samec, l. r. — Dr. A. Serko, l. r. — Zupančič, l. r. — Ramovš, l. r. — Eller, l. r. — Hauptmann, l. r. — Krek, l. r. — Lapajne, l. r. — Plemelj, l. r. — Skumović, l. r. — A. Ušeničnik, l. r. — A. Gavazzi, l. r. — Pitamic, l. r.

— **Dr. Oražen — Srb?** V boj, ki se vodi o vprašanju, ali je medicinska fakulteta v Ljubljani potrebna ali ne, rad posega kot nasprotnik g. dr. Karel Lušický iz Zagreba. V svojem zadnjem tozadevnem članku, objavljenem v »Slov. Narodu«, navaja kot pričo za njegovo trditev o nepotrebnosti ljublj. medicinske fakultete tudi rajnkega dr. Oražna in poziva svoje nasprotnike, naj prečitajo v Oražnovi številki »Sokolskega Glasnika« str. 167 in 168, kar pravi na tem mestu »oduševljeni Jugosloven-Srb«. — Dr. Oražen je bil rodod iz Kostanjevice na Dolenjskem in je govoril počenši od svojega rojstva slovensko. Po dr. Lušickem (ne več Lušitzky?) pa ne leži Kostanjevica na Dolenjskem, ampak nekje v tetovskem okrogu v Srbiji...

— **Poročevalec, ki poroča resnico.** V »Narodovem« poročilo o zgodovinski seji konstituantu čitamo: »Vsi ministri imajo na prsih odlikovanja, samo suknji Kumrudija in Puclja sta čisti...« — **Št. Janž.** Pri nas smo imeli občinske volitve 11. maja, pri katerih si je SLS priborila 12 mandatov. Ta sijajni uspeh je pa silno razburil g. posl. Majcena in njegove trabante. Je pa ta razburjenost in jeza popolnoma umevna. Na vsa usta so vpili

in se hvalili, da dobijo klerikalci komaj 5 do 6 mandatov. V svoji bahariji so bili celo tako drzni, da so ponujali klerikalcem 80 glasov, češ, da jih prav lahko utrpe, saj bo itak njihova večina. Kresovi in možnarji pa naj bi ob koncu volitev naznanili liberalno zmago in klerikalni poraz. Pa glej ga šmenta — niti pripravljeni kresovi niti možnarji se niso hoteli vžgati. Vse je pomočil klerikalni poliv. Zato ni čudnega, ako niso prišli celih 10 dni do sape. Po desetih dneh pa pridejo k žalostnemu generalu Majcenu v posvet njegovi adjutanti. Bec, Kos, Erman, Češenc in Prijatelj. Na vse strani ugibljejo — pa nič pametnega jim ne pade v glavo. Nazadnje pa le sklepe o vložiti pritožbo proti volitvam. Toda vzrok je treba imeti. Kje dobiti? A samostojni kmet za take stvari ni nikdar v zadregi — ako vzroka ni, ga je treba narediti — izmisliti. Tako so tudi te izredne »brihtne« glave našle iz trte izviti ugovor, da je bila nekaj časa med volitvijo zamašena skrinjica samostojnih kmetov in da je prav lahko mogoče, da so ostale kroglice v cevi — iz katere so te kroglice lahko vzeli klerikalni volilci in jih vrgli v svojo skrinjico. Pa naj reče kdo, če si upa — da niso general Majcen in njegovi adjutanti izredno »brihtni« ljudje. Ako nočejo volilci vreči kroglice v skrinjico samostojnežev, pa je ista zamašena — pa mirna Bosna. Pri vsem tem je pa najbolj zanimivo to, da je g. Majcen ves čas med volitvami sedel kot klop poleg svoje skrinjice — natančno poslušal, katerega volilca kroglica pade v njegovo skrinjico in ni ne med volitvami ne pri sestavi volilnega zapisnika »zaprtja« svoje skrinjice niti z besedico omenil. Vsak količjak razumen človek ve lahko prvi hip, da je to navadna neduhovita samostojna otročarija, le deželna vlada noče tega razumeti. Rekurz proti našim občinskim volitvam leži pri vladi že poldrug mesec in še danes ni rešen. Nam je sicer popolnoma vseeno — kako bo — ker vemo, če ugodí vlada samostojnežem s tem, da bo kršila zakon — potem bo njihova skrinjica bolj zaprta in Majcenova slava še bolj potemnela, a odločno pa zahtevamo, da se reši ta zadeva v najkrajšem času.

— Regent in dalmatinske železnice. Ko je regent neki dan sprejel poslanca zemljoradničke stranke, ki so mu čestitali k rešitvi pri atentatu, je rekel posl. Lovričević iz Dalmacije: »Sedaj boste hitro dobili železniško zvezo.« Posl. Lovričević: »Tudno zaupamo, Visočanstvo, Dalmacija je pod mačehovsko Avstrijo mnogo trpela, sedaj pa nam bo v naši državi bolje, tudi glede železnice.« Regent: »Bo, tudi mene to zelo zanima.«

— Zdravstveni odsek za Slovenijo v Ljubljani razpisuje v »Uradnem listu« začasno pogodbeno službo duhovnika v bližini na Studencu, ki bi v zavodu vršil vsa dušeskrbna opravila pri bolnikih rimsko-katoliškega veroizpovedanja. Duhovnik bi moral stanovati v zavodu. Prejemki po dogovoru. Poljsnita daje ustno in pisмено zdravstveni odsek, bolnišnični oddelek, soba št. 47, v dvorcu. Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo pri imenovanem odseku najkasneje do dne 31. julija 1921.

— Slepi na Vrhniki. Na praznik sv. Petra in Pavla so priredili slepi v Ljubljani v »Društvenem domu« na Vrhniki glasbeno produkcijo in predstavico »Snežulčica«. Tu so se pokazali že drugi javno na odru in sicer v splošno zadovoljstvo. Nihče ni pričakoval od slepcev tolike spretnosti in glasbi in tolike orientacije pri igri. Na ljudstvo so napravili s svojim nastopom najboljše utis. Le žal, da je v naši slovenski javnosti še tako malo zanimanja za slepo mladino, ki nima niti svojega lastnega doma in jo nekateri žele potisniti celo iz domovine. Ali ni dovolj trpela v nemških zavodih, kjer je morala žrtvovati svoj jezik, svojo narodnost, germanski nestrpnosti na ljubo? — In še sedaj ji nekateri zavidajo miren kotiček! — Vprašamo, ali je res za slepce vse dobro? O, kje je ljubezen?! So Vrhniki pa drugi pokazali sočutje do ubogih trpinov. Toliko naklonjenosti in zanimanja niso našli slepi še nikjer. O tem priča nad vse gostoljuben sprejem, izredna potreba in velik obisk glasbene prireditve. — Ne, Vrhniki niso hladno motrili slepe dece, ampak dejansko so pokazali svojo plemenitost in velikodušnost! Vsa čast jim! — G. dekan Iv. Kette, gospa dr. Maroltova in gospa Rutnerjeva zaslužijo predvsem največ priznanja in hvalečnosti za svojo požrtvovalno sodelovanje. Bog jih živi! — Slepec pa želimo, da bi povsod našli gostoljubna in naklonjena srca, sočutna kot na Vrhniki; želimo jim dobrotnikov, da si čimprej postavijo svoj dom, lastni zavod v slovenski domovini.

— Na svojem potovanju iz Dunaja domov na počitnice mi je naenkrat izginila dne 2. julija pletena kosara na Zidanem mostu. Notri je bilo: 2 sečirni plošč, površnik, perilo, medicinske knjige in secirno orodje, histološki preparati itd. — Ker sem siromašen dijak in sem sedaj brez vsega, zato prosim vsjo javnost, da mi javi, kdor bi morda kaj izvedel o moji kosari. — Milnar Franjo, stud. med. vet., Zagreb, Savska c. 14.

— Inženjerska podoficirska šola. Meseca septembra 1921 bo sprejeto do 150 mladeničev v starosti od 17. do 21. leta v inženjersko podoficirsko šolo v Zagrebu. Več je razvidno iz razglasa, ki je na ogled v mestnem vojaškem uradu in na deski mestnega magistrata.

— Slovensko trgovsko društvo »Merkur« priredi, kakor smo že poročali, v nedeljo, 10. julija t. l. poučen izlet v Falo in Ruše pri Mariboru in nazaj. Izletniki se odpravijo v dveh skupinah, in sicer v soboto, 9. julija ob 17. uri 35 min. in ob 23. uri 55 min.; med potjo se pridružijo v Celju tudi izletniki celjskega trgovskega društva. Oni, ki se odpravijo iz Ljubljane z večernim vlakom, prenoče v Mariboru. Druga skupina dospe v Maribor v nedeljo, 10. julija ob 4. uri 44 min. (ena popeljeje vsi skupaj ob 5. uri v Sv. Lovrenc (ena popeljeje nad Falo), od tam gredo peš po krasni Dravski dolini k Devici Mariji v Pušavi ter čez hrib v Falo (1 uro). Ob 8. zjutraj si ogledajo izletniki v Fali električno centralo ter se odpravijo ob 11. uri 59 min. v Ruše; tamkaj si ogledajo tovarno za dušec. V Rušah bodo tudi kosilo. Iz Ruš se odpravijo izletniki ob 20. uri 19 min. v Maribor in od tam v Ljubljano.

ljano. Dotični, ki se nameravajo odpeljati že ob 16. uri 50 min. iz Maribora, bodo imeli v Rušah voz na razpolago. Ravateljstvo južne železnice je dovolilo društvu za ta izlet polovično vožnjo. Vožnja stane za osebo, III. razred tja in nazaj 25 dinarjev. Gg. člani in prijatelje društva opozarjamo na ta poučen izlet in jih vabimo, da ne zamude ugodne prilike, ogledati si ta svetovnoznana podjetja. Dotični, ki se nameravajo izleta udeležiti, naj svojo udeležbo čimprej prijavijo društvu »Merkur«. — Denar je vpsolati naprej. — Društvena pisarna, Gradišče št. 17, I. nadst., Ljubljana.

— Mlad ubežnik. Z doma svojega očeta je pred dnevi pobegnil 11letni fant Jožef Mlakar, okroglega obraza, gologlav, brez telovnika in bos. Te dni se potika po Ljubljani. Kdor ga zaloti, naj ga izroči takoj državni policiji. Njegov oče stanuje na Lukovici št. 26, občina Prevoze.

— Židovska konferenca v Pragi. Vrhovno vodstvo zionistične svetovne organizacije je sklicalo zborovanje v Prago na 10. julija. Zborovanja, ki bo zaupno, se bodo udeležili zastopniki židovskih organizacij iz celega sveta. Zanimivo je, da je češkoslovaška vlada izdala vsem svojim zastopstvom v inozemstvu navodilo, da naj vsem udeležencem, ki se izkažejo z legitimacijo dotične krajevnice oblasti, brez nadaljnega izstavitja vizum.

— Nesreča z mino. V Grmoščici na Hrvaškem so pastirji našli mino, ki je tam ostala od vojaških vež in se z njo igrali. Mina je pri tem eksplodirala in ubila dva pastirčka, enega pa težko ranila.

— Zagrebški kinematografi so zopet zaprti. Lastniki navajajo za vzrok velik davek in draginjo filmov in upajo, da bo javnost vplivala na vlado, da jim zmanjša davek. Zdi se pa, da svojega namena ne bodo dosegli, ker se v obitvstvu vse bolj pojavljajo želje, da naj ostanejo kino-gledišča, ki dajejo itak same slabe filme, sploh zaprta.

Stajerske novice.

š Iz Rogaske Slatine. Trgovec Bera-nič, pekovski mojster, nadpoštar Fabiani, nadučitelj Glinšek, živinozdravnik Majdič in učitelj Verk so v mesecu aprilu predložili spomenico predsedstva deželne vlade in objavili isto v »Novi dobi« ob 21. aprila 1921. V rokah imam danes izjave dveh odličnih gostov našega zdravilišča, iz katerih se jasno razvidi, da so omenjeni gg. pisali neresnico. G. general Pavle Jurišič Sturm, ki je v zvezi z afero Stankovič in ki je baje — kot piše Nova doba ob 14. aprila 1921 interveniral v njeni zadevi, izjavlja, da sploh ni z menoj govoril. Istotako izjavlja g. dr. Fenyö, da se je meni lansko leto samo predstavil in da so časopisne vesti o mojem surovem postopanju napram njemu neresnične in porojene le iz fantazije. Iz tega sledi, da jaz z njim sploh nisem imel nobene afere. Objavljam to, da si javnost sama lahko napravi sodbo o verodostojnosti izpovedb gori omenjenih oseb. — Ciril Dolenc.

Iz Rogatca. Tukaj se je na Vidov dan ustanovila podružnica Jugoslovanske matice z 59 člani. Za predsednika je bil izvoljen notar dr. Ivo Šorli. Društvu je takoj pristopil kot dobrotnik tukajšnji vele-tržec g. Emerik Zupanc in vplačal 4000 K.

Najnovejša poročila.

Ij Umrli je 4. t. m. ob 9. zveč. po dolgi in mučni bolezni na Gosposvetški cesti 6 (prej Marije Terezije cesta) blaga gospa Marija Košak, mati učiteljice Marice, sedaj šolske sestre Dolores in umrlega g. kaplana Jakca. Pogreb bo danes ob 4. uri popoldne. Bog ji dai nebesa!

Ij Hotel »Triglav« v Kolodvorski ulici prej »Ilirija« je kupil od dosedanjega lastnika g. Zorčiča bivši ravnatelj Jadranske banke g. Praprotnik. V posloplju namerava otvoriti, kakor nam poročajo, svoje lastno bančno podjetje. Jadranska banka bo dobila v osebi g. Praprotnika jako spretnega in nevarnega konkurenta.

Ij Velicina J. D. S. Včeraj se je pripe-ljal v Ljubljano minister dr. Kukovec. Na postaji so ga sprejeli dr. Baltič, poverjenik Ribnikar in dr. Žerjav. Ko so vsi štirje av-v avtomobilu peljali skozi mesto, pripomni šaljiv ljubljancin: »Kam sa ja JDSarji pr-fural! Vsa stranka gre že v en sam avta!«

Ij Ceska obee v Ljubljani poráda v sftedu dne 6. t. m. v 8 hod. veter v národném domě členskou schuzi. Na programu referát o schuzi v Osjeku.

Ij Klub Primorke priredi tudi letos na kra-lja Petra dan v Rogaski Slatini veliko ljudsko ve-selico v zdraviliški dvorani. Sodelovale bodo tam-kajšnje narodne dame.

Ij Mesto vena na krsto umrlega g. Simona Weissbacherja je daroval g. mizar. mojster Anton Rojina 100 K »Društvu za varstvo vajencev«.

Ij Pirati na Ljubljani. Sokolski cvetlični dan je v nedeljo tri boljše Ljubljance tako na-vdušil, da so, ko so potrošili veliko denarja, šli pit in se šli potem na Ljubljano hladiti. Najli so čolin in veslali po Ljubljani proti Črni vasi. Kar jim priplavajo nasproti tri race in vesela trojica je začutila v sebi nepremagljivo nagnjenost do ju-naštva in se spremenila v pirate. Uprli so se v vesla z orjaško močjo in neustrašno napadli race, ki so pričele v smrtnem strahu kričati. Toda pirati so z vesli pobili tri race, misleč da so divje.

Lastnik rac, posestnik Jakob Skrabar iz Črne vasi pa z junastvom ljubljanskih piratov ni bil zadovol-jen in je vso reč povedal na policijo. Ko so go-spodje s policije vprašali kapetana junaških pi-ratov, kaj je na tem reanice, je sramežljivo rekel: »Res smo race pobili, jih vzeli seboj, jih oskubili, toda spetki in pojedli jih nismo!« Šalovirga pi-ratov z Ljubljance se bo končala pred sodiščem.

Ij Nesreča in poškodbe. V bolnišnico so spre-jeli sledeče ponesrečence: V Tavtjah pri Begu-njah je v jezi mož streljal v glavo svoje žene, 25 letne Ane Meden in jo ranil. — Na stavbišči tvrdke V. Treo je padel raz strehe zidar Ivan Narobe, kateri si je poškodoval desno nogo. — Ko se je peljala 75 letna Marjana Bačnik iz Ljub-ljane v Sp. Pirniče, je padla pod voz in se nevarno poškodovala. — Konj je udaril po obrazu 13 letnega Josipa Kolmana iz Litije. — Z železom po glavi je udaril v Zelenci jani Karol Gabe 37 letnega Josipa Janežiča. Po stopnicah je padla in se težko poškodovala Antonija Toman iz Glina št.

8. — Likalniki je vrgel svoji ženi, 43 letni Marii Puc, njen mož, delavec južne železnice na Borov-nici med preprič v glavo. — Prislonsjena vrata so padla na levo nogo 5 letnemu Antonu Molku v Vojaki ulici 18 in mu povzročila težko telesno poškodbo.

Ij V Ljubljani prijeta morilec. Detektiv Franc Povhe je dne 8. t. m. aretiral Ivana in Josipa Cu-čka iz Košane, proti katerima je uvedlo okrajno sodišče v Postojni preiskavo, ker sta 8. decembra lani v Dolenji Košani pri Postojni ubila Franceta Kranjca iz Čepna. Morilec sta bila izročena dežel. sodišču.

Ij Brezobzirni kolesarji. France Petrič, Maks Volčanšek in Jožef Butina se bodo morali zago-varjati pred sodiščem, ker so vozeč s kolesi držali drug drugega za roko in podrti na tla Marijo Po-dobnik.

Katoliški vestnik.

c Zoper nenravnost, ki jo širijo filmi, se oglašja javnost v Nemčiji. Filmska cen-zura je v rokah centralne vlade v Berlinu, ta pa pripušča najslabše in najgorejše stvari. Historični filmi so tupatam še ne-kaj vredni, obiteljske drame pa prinašajo večinoma same ostudnosti. Takozvani ori-entalisti fantastični filmi mrgolijo golot, zločinske in detektivske drame pa širijo surovost in perversnost. Bavarci očitajo Berlinu, da je to »svinjak« in hudo napa-dajo centralno vlado. Ker je sedanjí kan-celer iz južne Nemčije in odlični katolik, je upati, da se kaj korenitega zoper nenrav-ne filme ukrene, ker pride zadeva pred parlament.

c Židovstvo v Palestini. Židje v Pale-stini so vsled protekcije angleškega upra-vitelja dežele Herberta Samuela postali najhujša nadloga. Davki so visoki, življen-je drago, vse premoženje pa je v rokah židovskih bank. Baron Edmund Roth-schild snuje tovarne in nakupuje zemljišča, katera se parcelirajo in vsled stanovanj-ske stiske drago prodajajo. — Vzhodno-jordanska dežela ima posebno upravo pod emirjem Abdullahom, ki ga pa mohame-danci preklinjajo, ker se je prodal židom. Kristjani z mohamedanci zelo dobro izha-jajo in nekemu nemškemu duhovniku ar-heologu so svetovali, naj potuje po pu-ščavi s križem in duhovsko obleko, ker je tako med Arabci najbolj varen. Žide pa pretepajo in celo ubijajo, če jim pridejo v roke. Krščanstvo lepo napreduje, le du-hovnikov je malo! Iz pustinje Vadi el Az-rak bodo kmalu letali aeroplani do Bag-dada in Indije.

Socialni vestnik.

Nova socialna veda. Pri današnjem stanju delavskega vprašanja se je pokazala potreba, da se znanstveno preišče, kdo je za to ali ono vedo bolj sposoben, kako se more delo uspešno opraviti z najmanjšo uporabo moči in časa in kako bi moglo delo za posameznika postati življenjski poklic, ki naj ga zadovolji in veseli. Profesor dr. Kumpmann (Düsseldorf) nasvetuje v zbor-niku deželnega delovnega urada renske provincije, naj se ustanovi posebni osrednji in-stitut za delovno vedo, kjer bi se pouče-vale in proučevale tri panoge: a) obratno-gospodarska veda, ki preiskuje delo v okviru gotovega obrata, njega pogoje, po-sebnosti in izboljšanje; b) eksperimentalna psihologija, ki proučuje duševno stran de-la; c) fiziologija, ki naj preišče, kako se te-lesne delovne sile dajo najbolj racionalno uporabljati. Posamezne točke v okviru teh treh panog so tako obširne in do podrob-nosti izdelane, da se ne dajo na kratko naštet. Stvar se bo izvedla.

Krščanska zveza metalurških de-lavcev v Nemčiji šteje glasom pravkar objavljene statistike za leto 1920 223.964 članov in se stalno dviga. Socialistična metalurška zveza pa je v istem času iz-gubila 84.479 članov in še pada. Dohodki kršč. metal. zveze so znašali 12.103.827 mark, 7 milijonov več kot eta 1919. Se-veda so tudi stroški narastli; podpor se je izplačalo 3.282.916 mark proti 853.415 markam v letu 1919. V blagajni je 12.549.404 mark. V tem oziru (rezervni fond) je krščanska metalurška zveza močnejša kakor vse druge metalurške zveze.

Prosveta.

pr Pevska zveza. Ob priliki Orlovskega tabo-ra v Kranju, v nedeljo, dne 3. t. m. je imelo okrož-je Pevske zveze za Kranj in okolico svoj prvi se-stanek, na katerem je bilo zastopanih 26 pevskih zborov z okoli 250 pevskimi in pevci. Podpredsed-nik Pevske zveze g. kaplan A. Dolinar je otvoril krasno zborovanje in se je po pozdravu in ugo-tovitvi na zborovanje došlih zborov zahvalil vsem pevskam in pevcem za sodelovanje pri maši na glavnem trgu, kjer se je pokazala moč naše mlade pevske organizacije v lepo ubranem, jednako-mer-nem in pa vseskozi dovršenem petju, dasiravno so bili pevci od tako različnih pevskih zborov, in ža-stital voditelji petja g. organizator Cirilu Moharju, ki je s svojo ognjevitostjo in delavnostjo veliko pripomogel, da se je pri sv. maši pelo naravnost nad pričakovanje veličastno. Nato je g. podpred-sednik omenil, da se vsi letos še ena taka okrož-ja prireditve in sicer dne 8. septembra na Bledu, kjer se bo ustanovilo pevska okrožje za severni del Gorenjske in povabi že sedaj vse navzoče na to slavnost. Za njim je govoril g. prof. Bajuk, po-vdarjajoč, da je naša naloga gojiti srčno stran, do-čim druge organizacije skrbijo bolj za razvoj uma in telesa. Kakor povsod, tako je tudi pevcem tre-ba močne organizacije, da se med seboj podpirajo in tudi skupno nastopajo, kajti kako močna sila bo to, kadar bo nastopilo na tisoče pevcev skupno pri zborovanjih! Naše prireditve so dvojne, delne po okrožjih, kjer nastopajo zbori iz enega okrožja, in pa skupne, kjer pridejo skupaj, če le mogoče

vsil zbori ali pa zastopniki v Pevski zvezi včlanje-nih zborov. Taka prireditve se bo vršila letos dne 28. avgusta v Kamniku, katere naj se udeležijo, če le mogoče, zbori polnoštevilno ali pa vsaj po za-stopnikih. Dalje je poročal o strokovnem glasilu Pevske zveze »Pevec«, katero nudi toliko različne vsebine in pesmi, da mora skoro vsakega popo-lnoma zadovoljiti, posebno še, ker je cena v pri-meri z drugimi listi majhna (samo 30 K). radf tega naj ne bo pevca, ki ne bi bil naročen na svoje glasilo! Prosi še, »aj zbori in pevcevede tudi pridno dopisujejo, da tako spoznajo medsebojne težnje in želje. Govoru g. prof. Bajuka, kateremu so zborovalci z zanimanjem in odobravanjem sle-dili, je odredil g. podpredsednik Pevske zveze vo-litev v Kranjsko pevska okrožje. Za predsednika je bil enoglasno izvoljen g. J. Bricelj, organizir iz Senčurja, za tajnika g. A. Oven, organizir iz Pre-doselj, za okrožnega pevcevodjo pa g. C. Mohor, organizir iz Kranja. Ko so imenovani izvolitev sprejeli in ker se ni nihče več oglašil k besedi, je g. podpredsednik zaključil to lepo uspešno in za napredek pevske umetnosti važno zborovanje. T

pr Dramatična šola Slov. narodnega gledališča v Mariboru. Radi zgodnjega sklepa šolskega leta je morala večina gojencev Skrbniškove privatne dramske šole odpotovati, tako da je mo-rala nameravana II. javna produkcija izostati. Vršla pa se bo takoj pričetkom sezone v okviru dramske šole narodnega gledališča, kjer se prevzamejo bivši gojenci Skrbniškove dramske šole v II. tečaj. — Vpisovanje v I. in II. tečaj se prične 15. avgusta v pisarni gledališkega vodstva. — Za Slovensko narodno gledališče v Mariboru: Milan Skrbinšek, vodja drame.

Orlovski vestnik.

Tekme in javna telovadba na I. gor. orlov-skem taboru v Kranju dne 3. julija 1921. V so-boto popoldne ob pol 4. uri so začele tekme za gorenjsko podzvezo, katerih so se udeležili 104 tekmovalci. Sodnikov je bilo 14. Udeležba je bila tedaj večja nego v Mariboru l. 1920. Tekme so se vršile na telovadišču — Farovski loži. Tla niso bila posebno ugodna vsled neravnosti in to v prvi vrsti za skoke ter za tek. Malo je nagajal tudi dež. Sicer so pa potekle brez neizgovornih pokazale ne-majhen napredek v enem letu. Tekmovalo je 15 vrst v nižjem oddelku, 3 vrste v srednjem in dva tekmovalca za višji oddelek. Končni izid je: za nižji oddelek, Jesenice 1 567,75 točk ali 85,12 od-stot., Ježica 1 588,50, Dij. Orel Kranj 510. — Ko-roška Bela 503,75, St. Vid nad Lj. 497,75, Radov-ljica 493. — St. Vid — dij. 480. — Kamnik—Ko-menda 477. — Kamna gorica—Kropa 426,75. Pre-doslje (5 tel.) 387,50, Kranj 372. — Jesenice II 345,75, Ježica II 317,75, Dovje—Kor. Bela 290,75, (4 tel.), Dravice (3 tel.) 281,75. — Za srednji od-delek: Komb. vrsta Kranj—Tržišče—Ježica 642,25 točk, Jesenice 604,75, Škofjaloka 577. — Pri tekmi za višji oddelek je dosegel prvi Ivo Kermavner 201,75 točk in Rude Ahadič 149,50. K prostim va-jam članov je nastopilo 154 telovadcev, članic pa 170. Gledalcev je bilo na telovadišču do 5000, iz-ven telovadišča vsaj 3000. Vse proste vaje so iz-vajali tako člani kot članice prav čedno, petje naj bi bilo pač glasneje. Tudi orodna telovadba je bila zelo dobra z nekaj izjemami. Posebno pozornost je vzbujala vrsta na krogih. Lahko-atletične toč-ke so morale žalibog odpasti radi razmočenih tal, padla pa bi lahko brez vsake škode deklamaci-ji, ki je samo podaljšala še itak dolgo pavzo. Re-sultativno pri blagajni na tribunah je bilo zelo slabo v primeri z ogromno množico. — Goren-je so lahko ponosni na svoje odseke, Kranj je pa lahko zadovoljen, ker take množice do prihodnje orlovskega tabora istotam ne bo videl. Ali je pa morebiti nezadovoljen?

Ljubljansko orlovsko okrožje priredi v nede-ljo, dne 10. julija t. l. v Šiški na prostoru »Reinig-haus« ob 8. uri popoldne javno telovadbo, pri kateri nastopijo člani in članice s svojimi prostimi vajami za leto 1921 in tekmovalna vrsta, ki bo tekmovala letos v Strassburgu. Po javni telovadbi vrtna veselica istotam (srečolov, šaljiva pošta, prosta zabava). Sodeluje salezijska godba iz Rakovnika. Vstopnina: Sedež 5 din., stojlišče 2 din., za člane in članice v kroju 1 din. Zbirališče ob 1. uri na Medijatomem dvorišču. — Ljubljansko orlovsko okrožje.

Sestanek vseh ljubljanskih krožkov se vrši v petek ob 7. uri v »Ljudskem domu«. — O. Z. II. Seja okrožnega sveta bo v petek ob 8. uri v »Ljudskem domu«. — Ljubljansko okrožje.

Sentpeterski Orel v Ljubljani sklicuje za da-nes, sredo, ob pol 8. uri redni fantovski sestanek katerega naj se člani vsi polnoštevilno udeležijo. Bog živi!

Turistika in sport.

Jugoslovanski kolesarski podsavez so je osno-val v petek, dne 1. julija za sportno okrožje Ljub-ljana ter mu je izbran predsednikom gosp. major Jaklič, tajnikom g. J. Gorec, odbornikom: Gorjanc in Ogrin, Ljubljana, Kramer, Celje, Rifel, Novo mesto, Mežnarič, Jesenice, Toporiš, Sočnanj, Kova-čič, Ormož, 1 mesto se prihrani za Maribor. Pod-savez priredi v letošnji sezoni motorno hitrostno dirko in dirko za gorsko pretnost. Vse dopise je naslavljati na podsavez, Narodni dom. Vsi klubi naj prijavijo svoj pristop podsavezu. Enako naj se obrnejo na podsavez vsi oni, ki žele osnovati ko-lesarski odsek v kakem kraju.

Ljubljana—Maribor, velika cestna kolesarska dirka, ki se vrši v nedeljo, dne 10. t. m. obeta biti zelo zanimiva. Prijavljeni so številni hrvaški, mariborski, celjski in ljubljanski dirkači, tako da bo ta dirka prva, na kateri bodo zastopani poleg Ljubljane tudi ostali dirkači Slovenije. Prijava sprejema do petka 8. t. m. zvečer g. Fr. Ogrin, Ljubljana, Gosposvetska cesta 14. Razpisanih je v lahki skupini 6 nagrad, v težki 3, v skupini se-niorjev 1, vrhu tega še časovne kolajne in special. darilo. V Mariboru bo na cilju promenačni kon-cert. Dirkače je pričakovati na Vransko okrog 8. ure, v Celju okrog pol 9. ure, v Konjicah okrog pol 10. ure, v Mariboru po pol 11. uri. Vsi mari-borski dirkači in mariborski sportniki se vabijo, na sestanek, ki se vrši v mariborskem Narodnem domu po dirki v svrhu ustanovitve kolesarskega društva oziroma oživitve obstoječega. (k)

Sestanek dirkačev mariborske dirke je v so-boto zvečer ob 7. uri v restavraciji Novi Svet.

Gospodarstvo.

BORZA.

Dunaj, 5. julija. (Izv.) Devize: Pešta 267,50, Berlin 9,65, Italija 34,62, London 26,30, Newyork 7,05, Pariz 56,25, Praga 9,60, Zürich 119,00, Bu-ka-rešt 10,65, Zagreb 4,65, Varšava 48.

Curih, 5. julija. (Izv.) Devize: Pešta 2,20, Berlin 8,05, Italija 29,10, London 22,17, Newyork 5,92, Pariz 47,90, Praga 8,10, Dunaj 1, — než. kro-ne 0,80, Bukarešt 9, Zagreb 3,85, Varšava 0,30.

Zagreb, 5. julija. (Izv.) Devize: Pešta 57, Berlin 208,75—207,25, Italija 733, London 564, Newyork kabel 150—150,50, Newyork ček 148 do 148,75, Pariz 12,04, Praga 204,50, Dunaj 21,25 do 21,35, Zürich 25,30, Napoleondri 495—497, Valute: nemške marke 212, lire 725, dolar 146, francoski

franki 11.72—11.75, žel. K 206, nem. a. K 22.50 do 23, leji 223—227.

g Vendar enkrat. Ministrstvo trgovine in industrije je postavilo poseben odbor, v katerem bodo zastopani ministrstva javnih zgradb, prometa, bavištvu državi 40.000 vagonov pšenice. Kdor ima pa logo izdelati statistiko o naši industriji.

g Prehrana Češkoslovaške. Češkoslovaška vlada je dovolila z dnem 1. julija 1921 svobodno trgovino. Omejitve so sledeče: 150.000 ton pšenice ali moka mora biti zavarovano. Kmetje morajo dobiti državi 40.000 vagonov pšenice. Kdor ima pa manj kot tri hektare zemlje, je od prisilne dohabe oproščen. Cena rekviriranemu žitu je 185 K. Rekquirirano žito se uporablja za siromašno prebivalstvo. Dosedanji državni žitni zavod se likvidira. Uvoz žita je dovoljen brez omejitev.

g Bankerot curiške banke. »Zürcher Depositenbank« je ustavila svoja izplačila.

g Poljska je dobila od avstrijsko-ogrske banke 1490 kg zlata. Na Dunaju se je dvignila poljska marka v zadnjih dveh dneh od 35 na 48.

g Poljski izvoz cementa, ki gre večidel čez Gdansk, se sijočno razvija. Vsak dan se izvažata okoli 10 vagonov. Zidajo se v gdanski luki posebna skladišča za različne vrste cementa. Poljski cement

ne gre samo v sosednje države (Švedska, Danska), ampak tudi na Javo in Kubo.

g Razpis dobave materiala za vezanje tobaka. Uprava državnih monopolov v Beogradu razpisuje na dan 20. julija t. l. ofertno licitacijo za nabavo materiala za vezanje tobaka in sicer: a) Za Srbijo in Crno goro: kartone za označbo bal, 300.000 komadov; plombe iz pločevine (300.000 komadov); 10 decimalnih tehtnic, franc. sistem s 500 kg kapacitete; ameriško platno (600 metrov), klešč za plombe (20 kosov). — b) Za Dalmacijo: platno za ovijanje bal (60.000 metrov); 10.000 kosov vrvi po 6 metrov dolgih; 3.000 kg vrve za šivanje bal, 40.000 plomb iz pločevine. — c) Za Vojvodino, Hrvaško in Slovenijo: 60.000 vrvi po 3.80 m, 40 tisoč kosov sukanca po 4 m dolgih; 20.000 kosov sukanca po 4.50 m dolgih. — d) 600 kg vrvi za šivanje bal. — Navedeno blago bo oddati v raznih množinah skladiščem v Nišu, Skoplju, Splitu. — Razpisano blago bo oddati do konca septembra 1921. Kavcija znaša za naše državljanke 10 odstotkov, za inozemce 20 odstotkov. — En izvod dobavnega razpisa in pogojev z vzorci vred je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled. Zbornica pa nima na razpolago prepisov, ki bi jih mogla interesentom izročiti.

Ponudbe je poslati do navedenega dne na upravo državnih monopolov kraljevine SHS, ekonomno odeljenje v Beogradu, kjer se dobe tudi podrobni pogoji in pa vzorci.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Cas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Psihrom. dif. v C	Nebo, vetrov	Padačina v mm
4./7. 21 h	733.8	15	1.6	jasno	—
5./7. 7 h	734.5	12.1	1.3	jasno	—
5./7. 14 h	732.5	21.2	3.5	jasno s.	—

Več krojaških pomočnikov za boljše dela sprejme Jože Čeh, krojaštvo, Lukovk p. Trebnje, Dolenjsko. 2364

5 boljših gospodov se sprejme na hrano takoj. Istotam se proda dobro ohranjen otroški voziček! Naslov se polze v upravnistvu »Slovenca« pod št. 2374.

Kupim

manjšo hišo

s 3 ali 4 sobami, in malim vrtom, pritliklami, v kakem prijaznem kraju ob juž. železnici; Rakek — Ljubljana. Najraje v Ljublj. okolici, ali Ljubljani. Cenj. ponudbe z natančnim opisom in ceno pod P. B. 2386, na upravo »Slovenca«.

Sprejme se

hlapec h konjem

z vso oskrbo v hiši pri trdku Ivan Perdan, Ljubljana.

Več pleskarskih pomočnikov za pleskanje železniških mostov proti dobri plači sprejme trdk Josip Jug, Rimska cesta 16. Ljubljana.

Manjšo

oklopno blagajno

(Panzerkasse), sistem Wiese-Wertheim, proda Aleksander Fritz v Konjicah.

BENCIN

Ishek po K 23—, težak po K 21-50 za kg, franke skladišče, oddaja v vsaki množini AUTOREFERAT, Ljubljana, Dunajska cesta 50.

Proda se dvonadstropna hiša

v sredini Ljubljane z lepim vrtom ter stanovanjem za kupca obstoječe iz 5 sob s pritliklami. Pismene ponudbe pod »Dvonadstropna hiša 2377« na upravo lista.

Proda se hiša

v sredini mesta z vinotočom čez ulico verando in električno razsvetljavo. Naslov pove uprava lista pod št. 2388.

Izvleček iz Voznega reda

z veljavo od 1. junija 1921.

Državna železnica		Južna železnica	
Odhod iz Ljubljane	Prihod v Ljubljano	Odhod iz Ljubljane	Prihod v Ljubljano
* 5-15 proti Jesenicam	7-10 z Jesenic	0-40 proti Dunaju, brz.	0-20 z Zid. m. (Zagreb) S. O. E.
6-35 " "	10-35 " "	5-18 " Maribor (Zagreb)	3-03 " Dunaja (Zagreb)
12- " "	20-43 " "	6-17 " Zid. mostu, S. O. E.	5-03 " brz.
18-34 " "	* 22-53 " "	6-40 " Maribor, meš.	7-31 " Zidanega mosta
6-34 proti Nov. mestu	5-41 iz Nov. mesta	11-35 " Dunaju, brz.	10-41 iz Spilja (Zagreb)
12-46 " "	8-03 " "	12-06 " Dunaju (Zagreb)	11-28 z Zidanega mosta, brz.
17-53 " "	14-13 " "	14-20 " Zidanemu mostu	14-53 " Dunaja (Zagreb)
23-18 " "	20-20 " "	15-56 " Zid. m. (Zagreb) brz.	17-01 " Dunaja (Zagreb) brz.
7-40 proti Kamniku	6-30 iz Kamnika	17-35 " Maribor (Zagreb)	20-30 iz Maribora, meš.
* 13-10 " "	13- " "	23-55 " Dunaju (Zagreb)	21-40 iz Spilja (Zagreb)
14-10 " "	17-30 " "	8-42 proti Trstu, S. O. E.	0-05 iz Trsta, brz.
18-50 " "	* 22-18 " "	5-27 " brz.	5-44 " S. O. E.
Tržiška proga ima redno zvezo z gorenjskimi vlaki (razun nedelj. izletniškega vlaka).		5-50 " brz.	7-22 z Rakeka
* Vozijo samo ob nedeljah in praznikih.		11-55 " brz.	10-45 iz Trsta,
		14-25 " Rakeku	10-59 " brz.
		17-31 " Trstu, brz.	14-22 " "
		17-50 " "	21-52 " "
		7-40 na Vrhniko	6-25 z Vrhnike
		13-18 " "	10-20 " "
		19-20 " "	17-22 " "
		22-10 " ob ned. in prazn.	21-15 " ob ned. in prazn.

VALVASOR

izborna ohranjen, se proda. — Naslov v upravnistvu pod št. 2378.

Sprejme se pridna

služkinja in pomivalka

za večjo kuhinjo. Vprašaj se v restav. »Slon«.

Dobro izurjenega čevljarškega pomočnika

za boljše delo sprejemem takoj v trajno delo Lovro Žagar, čevljar Lesce 38, Gorenjsko.

Deklico

mlajšo, za kuhanje in druga hišna dela iščem. Plača 250 K. Nastop takoj. Ljekarna Grubišno-polje, Hrvaško.

Dvokolesa, šivalni stroji

otroški vozički novi in malo rabljeni, v veliki množini ceno naprodaj. F. Batjeli, Ljubljana, Stari trg 28.

Salonska oprava

malo rabljena, kompletna iz pristnega mahagoni lesa, obstoječa iz 15 komadov; dalje oprava za štiri spalnice iz trdega orehovega lesa se proda. Ivan Andlovic, mizar, Kolizej, Gosposvetska cesta 13.

Kmetovalci, pozor!

Velike uspehe dosežete pri prašičih, govedih i. t. d. ako primasate krmi rednih prašek REDIN lekarnara Piccoli-ja v Ljubljani.

Zadruga hrvatskih vinogradara

ZAGREB, Baroševa cesta
Priporočila svojo veliko zalogo dobrih, zalaganen nepotvorjenih vin in to starih in novih, belih, šiler in črnih po zmernih cenah, koje kakor tudi vzorce na zahtevo pošilja. — Prosimo obiska naše kleti na Baroševj cesti.

ELEKTRIK

samostojen in izurjen v montiranju in popraviljanju elektromotorjev, zmožen v vseh vrstah električnih napeljav in verziran v vseh varnostnih predpisih, se sprejme. Ružen prostega stanovanja, kurjave, razsvetljave in vrta dobra plača po dogovoru. — Nastop po možnosti takoj. — Ponudbe in osebni obisk pri šentjanškem premogokopu AND. JAKIL, Rmelj, Dolenjsko.

Zadružna Gospodarska banka d. d., Ljubljana, Dunajska c. 38/I.

Štiri milijone kron

zadene v najsrečnejšem slučaju igralec v drugem kolu državne razredne loterije.

Nad 1,200.000 kron

so zadele srečke v prvem kolu državne razredne loterije, kupljene pri

Zadružni Gospodarski banki, Ljubljana.

Zrebanje se vrši v prvem razredu

15. in 16. julija 1921.

Cena srečkam v prvem razredu: cela srečka 48 dinarjev, polovica 24 dinarjev, četrtina 12 dinarjev, osminka 6 dinarjev.

Srečke prodaja

Zadružna Gospodarska banka d. d.
Ljubljana, Dunajska c. 38/I. (Hiša Zadružne zveze.)

„ORIENT“

družba z o. z. preje
Brata Eberl in Jančar & Co
Ljubljana, Miklošičeva c. 4.
nasproti hotela »Union«.

Lastni izdelki oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja. Velika zaloga kemičnih in rudniških barv, barv za umetnike, raznovrstnih čopičev, vseh potrebščin za slikarje in pleskarje.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.